

VLAAMS PARLEMENT

ZITTING 1995-1996

OPENBARE COMMISSIEVERGADERING

HANDELINGEN

COMMISSIE VOOR WERKGELEGENHEID EN
ECONOMISCHE AANGELEGENHEDEN

VERGADERING VAN WOENSDAG 12 JUNI 1996

Interpellatie van de heer Jean-Marie Bogaert tot de heer Eric Van Rompuy, Vlaams minister van
Economie, KMO, Landbouw en Media, over maatregelen om de bouwsector in Vlaanderen te be-
houden en te bevorderen
Met redenen omklede motie

VOORZITTER : De heer Karel De Gucht

– *De interpellatie wordt gehouden om 10.14 uur.*

Interpellatie van de heer Jean-Marie Bogaert tot de heer Eric Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media, over maatregelen om de bouwsector in Vlaanderen te behouden en te bevorderen

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Bogaert tot de heer Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media, over maatregelen om de bouwsector in Vlaanderen te behouden en te bevorderen.

De heer Bogaert heeft het woord.

De heer Jean-Marie Bogaert : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, ik heb eind april een verzoek om een interpellatie tot minister Van Rompuy ingediend. Op dat ogenblik had ik kennis genomen van het federale Toekomstcontract voor de Werkgelegenheid. Dat contract bevat een aantal pijnlijke punten voor de bouwsector. Ik wil daar even dieper op ingaan. Het Toekomstcontract wil de vroegere Maribel-bis- en Maribel-ter-operaties, die gericht waren op een selectieve verlaging van de loonkosten voor de exportgerichte sectoren, aanpassen. De federale regering heeft daarbij vooral de kritiek uit Europese hoek willen omzeilen. Die kritiek houdt in dat deze operaties de concurrentie zouden knotten. Daarom heeft men beslist, in overleg met de werknemers- en werkgeversorganisaties, om andere sectoren uit de be- en verwerkende nijverheid op lineaire wijze te laten genieten van die maatregelen.

Op die wijze genieten nu zowel de transport- als de landbouwsector van die maatregelen. Dat alles is natuurlijk in eerste instantie een federale aangelegenheid. Maar ik stel me toch de vraag welke de criteria zijn om een selectie van de sectoren te maken ? Ik kan me een aantal criteria voorstellen waarbij men een selectie doorvoert uit de te nemen maatregelen. Gezien het feit dat de overheidsmiddelen schaars zijn, probeert men bijgevolg om met een zo

klein mogelijke ingreep een zo groot mogelijk rendement te bekomen. Ik begrijp niet op basis van welke objectieve criteria men sectoren selecteert. Hoe dan ook stel ik vast dat in dit federale plan de bouwsector ontbreekt. Die sector is erg belangrijk voor Vlaanderen. Die afwezigheid verwondert me. Die sector is toch erg arbeidsintensief. Als men dus tewerkstellingsbevorderende maatregelen neemt, dan ligt het toch voor de hand dat dit met het grootste succes kan gebeuren in arbeidsintensieve sectoren.

Ik ben niet de enige die zich daarover verwondert. Staat u me toe dat ik hier citeer uit een reactie van de sector zelf : Het Toekomstcontract voor de Werkgelegenheid is economisch onverantwoord en sociaal onrechtvaardig. Het kan niet dat de grootste werkverschaffer van het land in de kou blijft staan. Tot onze ontsteltenis blijft een van de meest arbeidsintensieve sectoren – de bouw – in de kou. Einde citaat. Bouwbedrijven hebben het sowieso al moeilijk. Zij verloren in België tussen 1992 en 1995 niet minder dan 13.000 banen. Vandaag werken er in de sector nog 230.000 mensen. In Vlaanderen zouden er dat nog 120.000 zijn.

Ik wil nu dieper ingaan op de toestand in Vlaanderen. Als ik goed ben ingelicht, meen ik begrepen te hebben dat bij de besluitvorming inzake wat u en ik wellicht Marivlam zullen willen noemen, de bouwsector van de fiscale verminderingen inzake de vennootschapsbelasting zou worden uitgesloten. Ik wil even informeren naar de stand van zaken. Dit verzoek tot interpellatie is anderhalve maand oud. Uw banenplan is tweeëneenhalve maand oud. Het interesseert me te vernemen hoe het vandaag met het beleid inzake fiscaliteit staat. Ondertussen hebben we inzage gekregen in het jongste jaarverslag van de bouwsector. Daaruit blijkt dat in 1995 de bouwsector de diepste inzinking uit de naoorlogse periode doorstond. Het is wel zo dat vandaag, midden 1996, de toestand in de sector lichtjes verbetert. Dit kan wellicht worden verklaard door de selectieve BTW-verlaging, en vooral door de bijzonder lage rentevoet. Maar het is voor iedereen – en dus ook voor de minister en zijn specialisten – duidelijk dat die

Bogaert

gunstige toestand op de financiële markten niet zal blijven duren.

Ik vraag me dus af, mijnheer de minister, of u bereid bent om nieuwe fiscale maatregelen uit te werken om te anticiperen op een wijziging in de toestand. Want ik ga ervan uit dat u niet blindelings hoopt dat de huidige toestand gedurende lange tijd zal blijven duren. Die lage rentestand zal ongetwijfeld worden tenietgedaan. Daarover zijn alle specialisten het eens. Enkel over het ogenblik waarop zich deze omslag zal voordoen, heerst onduidelijkheid. Ik ben van mening dat u, als beleidsverantwoordelijke, moet anticiperen op die toestand. Ik wil hier ter zake een aantal concrete voorstellen doen. Gaat u akkoord, mijnheer de minister, om de veralgemening van de huidige (lage) BTW-voet te bepleiten? Mijn tweede voorstel is geïnspireerd door een initiatief van onze Waalse collega's. De Waalse regering heeft maatregelen uitgewerkt waarbij jonge bouwers de kans krijgen om gratis een verzekering af te sluiten tegen inkomensverlies. Als men plots zijn job verliest, wordt er uitstel van betaling op de lening toegestaan, en wordt het af te betalen kapitaal en de af te betalen rente verminderd.

Een derde belangrijke vaststelling is wel het feit dat renovatiewerken, uitgevoerd in opdracht van privé-eigenaars, er de jongste jaren in Vlaanderen drastisch op achteruit gaat. De reden is eenvoudig. Vooral inzake renovatie is handenarbeid erg belangrijk. De hoge loonkosten vormen een rem om die renovatiewerken te stimuleren. Daarom vraag ik me af of de minister een introductie van een systeem van renovatiecheques wil overwegen. Daarbij zou een eigenaar, die zijn woning wil renoveren, bijvoorbeeld een overheidscheque van 500 frank kunnen kopen. Met die cheque zou hij dan een erkende, geregistreerde aannemer werken kunnen laten uitvoeren ter waarde van bijvoorbeeld 1.000 frank. Zo'n systeem heeft het voordeel dat het zwartwerk zal verminderen. Het vroegere zwartwerk zal zo in het officiële circuit terechtkomen. Daardoor zal de bijhorende overheidskost worden gecompenseerd door bijkomende fiscale inkomsten. Ik weet natuurlijk dat in zo'n systeem, vanuit Vlaanderen opgezet, de kosten voor Vlaanderen zijn, en de opbrengsten voor het federale niveau. Dat zou onrechtvaardig zijn. Ik vind dat de minister natuurlijk moet trachten om de aldus ontstane winsten terug naar Vlaanderen te laten vloeien.

Tenslotte wil ik nog even verwijzen naar de toestand van het baggerbedrijf Dredging International. De commissie zal dat bedrijf overigens op 21 juni bezoeken. Vandaag nog hebben we een erg verzorgde brochure van dat bedrijf ontvangen. U zult zich herinneren dat eind april in een aantal kranten een merkwaardig bericht is verschenen. Daarin stond een oproep van de werkgevers van dat bedrijf tot hun werknemers. De bedrijfsleiders vragen of zij bereid zijn om op kosten van het bedrijf te verhuizen

naar Nederland. Een aantal werknemers wonen niet zo ver van de Nederlandse grens. Die verhuis zou dus geen grote logistieke operatie zijn. Deze oproep heeft er alles mee te maken dat de loonkost van dat personeel, enkele honderden meter verder, over de grens dus, minder dan de helft bedraagt van de loonkost in Vlaanderen. Ik heb die problematiek nader onderzocht. Dat zou te maken hebben met twee factoren.

Ten eerste is er het feit dat men in Nederland de werknemers in de baggerbedrijven niet beschouwt als bouwvakkers – zoals hier in Vlaanderen – maar als varend personeel. Ten tweede zou dit ook te maken hebben met het feit dat op één of andere – al dan niet slinkse – manier, de loonmassa aan Nederlandse zijde wordt gesubsidieerd met Europese middelen. Dit is mijns inziens een verregaande vorm van concurrentievervalsing. We moeten hiertegen protesteren en eventueel een aantal tegenmaatregelen nemen.

Afsluitend zou ik mijn vragen aan de minister nog eens op een rijtje willen zetten. Ik vind dat de uitbreiding van de Marivlam-operatie naar de bouwsector noodzakelijk is. Wat is de mening van de minister ter zake? Indien de minister met mij akkoord gaat, is het dan niet wenselijk dat we deze maatregelen nu al in de huidige Marivlam-operatie zouden opnemen? Ik heb hieromtrent een aantal voorstellen gedaan: gratis verzekering tegen inkomensverlies, renovatiecheque, verlaging van de BTW, enzovoort. In verband met de dreigende delocalisatie van de baggerbedrijven zou ik graag van de minister vernemen welke maatregelen hij al heeft genomen – of welke maatregelen hij in de nabije toekomst zal nemen – om deze delocalisatie tegen te gaan.

De voorzitter: De heer Candries heeft het woord.

De heer Herman Candries: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de bouwsector heeft veel geïnvesteerd in onderzoek en ontwikkeling. Toch moet men vaststellen dat men in deze sector niet hetzelfde ontwikkelingsritme van vele andere sectoren heeft kunnen aanhouden. Daarom is de bouwsector vandaag nog altijd een zeer arbeidsintensieve sector. De heer Sleenckx vertelt steeds dat er in de bouwsector een tekort is aan arbeiders. Voor een aantal specialismen is dat inderdaad zo. Ik denk hierbij onder andere aan vloerders en stukadoors. Zelfs aan traditionele metselaars is er momenteel een tekort.

Mijnheer de minister, gaat u akkoord als ik stel dat we meer middelen moeten besteden aan het onderzoek naar automatiserings- en mechaniseringsprocessen, prefab-formules, modulaire aanpak, het gebruik van alternatieve materialen, enzovoort, met specifieke aandacht voor renovatie en restauratie? Voor dit laatste denk ik dan in het bijzonder aan historische gebouwen en monumenten. In dit verband loopt er momenteel een project waaraan ook België meewerkt. In dit project wordt gepleit voor

Candries

meer scholing in de richting van renovatie en restauratie. De beste restaurateurs zijn ware kunstenaars. Heel wat sculpteurs zijn bekende kunstenaars geworden. Rik Wouters is hiervan natuurlijk het meest frappante voorbeeld.

Mijnheer de minister, stimuleren we momenteel genoeg het desbetreffende onderzoek ? Wordt er genoeg gezocht naar reële toepassingen – in de bouwsector – van de resultaten van dit onderzoek ? Ik spreek hier dus niet alleen over nieuwbouw, maar ook over de restauratie van gebouwen en kunstwerken. Zo creëert men niet alleen tewerkstelling; men creëert eveneens een belangrijke culturele meerwaarde. Wanneer we onze architectuurschatten in stand houden, wordt dit Vlaanderen aantrekkelijker voor toeristen. Die aantrekkingskracht heeft dus ook een economische dimensie. Dit mogen we absoluut niet uit het oog verliezen.

Dit is natuurlijk in hoofdzaak een probleem voor de minister van Onderwijs, maar toch is het ook een probleem dat ons allen aanbelangt, rechtstreeks of onrechtstreeks. Ik ben ervan overtuigd dat we meer aandacht moeten besteden aan de kunstambachten. In deze sector liggen de prijzen momenteel astronomisch hoog. Dit heeft tot gevolg dat deze kunstobjecten niet meer verkoopbaar zijn, tenzij in een echte kunstcontext. Ik herhaal dat dit een zekere mentaliteitswijziging vereist : de beste mensen in de ambachtelijke sector moeten meer als echte kunstenaars worden beschouwd, niet alleen op artistiek gebied, maar bijvoorbeeld ook op fiscaal gebied.

Dit is natuurlijk maar een gedachtengang, maar mijns inziens is het toch wel heel belangrijk dat er nieuwe kansen worden gecreëerd voor het kunstambacht. Zoals ik eerder al zei, heeft dit immers een belangrijke – ook economische – meerwaarde.

De voorzitter : Mevrouw Merckx-Van Goey heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, niemand twijfelt aan het belang van de bouwsector voor de werkgelegenheid. Sommige streken vormen misschien een uitzondering, maar in de meeste regio's zijn er wel veel kleine bouwbedrijven. Enerzijds zijn dit zelfstandigen, die op eigen kracht werken; anderzijds zijn er ook bedrijven met een zeer beperkt aantal personeelsleden.

Mijnheer de minister, met uw economisch beleid hebt u toch mede de bedoeling om het endogeen potentieel te ontwikkelen ? Ik denk dan ook dat het belangrijk is om die kleine bedrijven te laten groeien. Met andere woorden, hoe kunnen we in de bouwsector een schaalvergroting bewerkstelligen ?

We kunnen trachten de kleine bedrijven op een of andere manier te doen samenwerken. We kunnen ook proberen

om hen een beter commercieel beleid bij te brengen. Ik heb hier een krantartikel bij me : té scherpe offertes vaak de oorzaak van falen. Wanneer kleine bedrijven mee inschrijven op offertes, hebben ze heel vaak niet de juiste kennis om de gepaste offertes in te dienen. Hier moet zeker iets aan worden gedaan. Door de discussie met de Commissie Preventief Bedrijfsbeleid hebben we vastgesteld welke instrumenten er vandaag al zijn om hiervoor te zorgen. Hoe kan dit dan, met betrekking tot de bouwsector, concreet worden ingevuld ? Mijnheer de minister, u hebt al een voorstel gedaan in verband met het risicodragend kapitaal. Zal ook de bouwsector hieraan kunnen deelnemen ?

Ik hoop dat u ook aandacht hebt voor de nakende hervormingen in het onderwijs. Specifiek voor de bouwsector moet men er toch voor zorgen dat een aantal vrij gespecialiseerde opleidingen niet uit de boot vallen. Het is immers van groot belang dat de hervormingen in het onderwijs geen negatieve invloed uitoefenen op de kwaliteit van het bouwbedrijf.

Ik wil ook even aandacht vragen voor het probleem van de informatie, wanneer iemand in de bouwsector bijkomend personeel wil aanwerven. Het is natuurlijk niet gemakkelijk om in de veelheid van maatregelen steeds oog te hebben voor de werkgelegenheid. Toch denk ik dat er meer gerichte informatie kan worden gegeven, zodat de werkgevers duidelijk weten voor welke maatregelen ze in aanmerking komen.

Ik kom dan aan een volgend punt. Wat is de stand van zaken in verband met het clusterbeleid ? In welke mate wordt er in de bouwsector daarvan gebruik gemaakt ?

Ten slotte wil ik verwijzen naar het zeer interessante jaarverslag dat we hebben gekregen van de Vlaamse Confederatie van de Bouwnijverheid. Hierin vinden we een aantal zeer nuttige suggesties. Ze verwijzen onder andere naar het impulsprogramma dat door de Vlaamse regering – samen met de steden en de gemeenten – is opgesteld, met als belangrijkste verwezenlijking natuurlijk het Sociaal Impulsfonds. Bij het opnieuw leefbaar maken van stedelijke kernen, pleiten ze eveneens voor de restauratie en de renovatie van gebouwen. Mijns inziens moet u – als minister van Economie – ervoor zorgen dat er inderdaad een reële stimulans is voor de bouwsector.

De voorzitter : De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, ik zal eerst even ingaan op de opmerking van mevrouw Merckx-Van Goey, en daarna iets zeggen aangaande de baggerbedrijven.

Vlaanderen telt inderdaad heel wat kleine bouwbedrijven. Maar een aanzienlijk percentage daarvan gaat, helaas, failliet. Dit heeft, mijns inziens, vooral te maken met een vorm van natuurlijke selectie. Een aantal goede vaklui be-

Stassen

slist op een gegeven ogenblik om de stap te zetten naar een eigen onderneming. Nadien blijkt vaak dat ze falen, meestal door een gebrek aan opleiding.

Men dient er ook rekening mee te houden dat een aantal van die bedrijven helemaal niet wensen om drastisch uit te breiden. Op die manier kan men enerzijds de zaak hanteerbaar houden, en anderzijds blijven genieten van de voordelen van een klein bedrijf.

Vlaanderen neemt met de aanwezigheid van drie bedrijven, in de baggersector een vooraanstaande positie in op de wereldmarkt. Samen met Nederland hebben we dus een bijna-monopolie in die sector. Daarom zou ik ervoor willen waarschuwen om die positie niet te verzwakken door met Nederland een concurrentieslag aan te gaan, bijvoorbeeld inzake loonkosten. De sector is krachtig genoeg om die positie te handhaven op voorwaarde dat de Nederlanders hun vreemdsoortig concurrentiebeleid niet voortzetten.

De voorzitter : Minister Van Rompuy heeft het woord.

Minister Eric Van Rompuy : Er zijn door de collega's heel wat suggesties aangereikt met betrekking tot de bouwsector in Vlaanderen. Ik hoop dan ook dat ze aan bod zullen komen tijdens een ruimer debat over de sector. Vandaag wil ik me echter beperken tot de interpellatie van de heer Bogaert waarin hij zich afvraagt waarom de bouwsector niet is opgenomen in Marivlam.

U weet dat in het eerste voorstel een forfaitaire aftrek van 10.000 frank per werknemer voor heel de economie werd bepleit. Op dat bedrag werd, terecht, heel wat kritiek geleverd. Daarom hebben we voorgesteld om enerzijds de aftrek te beperken tot bepaalde sectoren van de economie, en anderzijds de bedragen op te trekken. Bovendien pleitten we ervoor hogere bedragen vast te stellen voor de KMO's dan voor grote ondernemingen.

Voor de verdeling van de budgettaire enveloppe van 1,5 miljard frank hebben we een eigen systeem ontwikkeld. Zeventig percent van onze industriële productie wordt uitgevoerd, vooral naar onze buurlanden. We hebben dus gekozen voor de industrie als exportsector. Bovendien is de uitstoot van arbeidskrachten het grootst in de industrie. Ten slotte waren er ten aanzien van de industrie een aantal vooroordelen gegroeid. We hebben dan ook het signaal willen geven dat de industrie enorm belangrijk is voor de economie, niet in het minst omdat de multiplier, in vergelijking met de transport- en dienstensector, zo hoog is. We hebben ook overwogen om de bouwsector erbij te betrekken, maar tijdens de onderhandelingen over de maatregel zelf is dat afgewezen. U weet dat, naar aanleiding van het toekomstcontract, de regio's zouden helpen bij de financiering van de minder-ontvangsten van de vennootschapsbelasting. Een van de voorstellen hield in

dat de federale overheid bereid was daar zelf ook een inspanning voor te leveren. Vlaanderen zou 1,5 miljard frank bijdragen, Brussel 250 miljoen frank en Wallonië 500 miljoen frank. Met de bijdrage van de federale overheid zouden de sectoren kunnen worden uitgebreid. Uiteindelijk moesten we ons beperken tot onze voorstellen in het kader van het Vlaams banenplan. De bouwsector hoort daar niet bij, onder meer als gevolg van de budgettaire beperkingen en de hoogte van de bedragen. Bovendien is de bouwsector niet specifiek exportgericht. Vanuit de Vlaamse begroting worden belangrijke stimuli gegeven. Ik verwijs hier naar de begroting van Openbare Werken en Sociale Huisvesting, naar de budgetten voor infrastructuur in het onderwijs en de subsidies in de welzijnssector. Vanuit de Vlaamse overheid wordt jaarlijks 80 tot 90 miljard frank geïnvesteerd in de bouwsector.

Het is niet onze bedoeling om opnieuw een sectorieel beleid te voeren, maar dat betekent niet dat de bouwsector geen stimuli zou mogen ontvangen. Een aantal ideeën die hier ter zake werden geformuleerd, zijn terecht. Maar een inkomensverzekering is een dure onderneming. Wie zou daar dan kunnen van genieten ? Aangaande de problematiek van Research & Development zou het wellicht interessant zijn de minister-president te interpellieren met betrekking tot de rol van de bouwsector. Mijn persoonlijke indruk is dat de inspanningen ten aanzien van Research & Development vooral worden gericht op de industrie en de dienstensector.

Met betrekking tot de maatregel ten gronde, staat er op vrijdag 14 juni een werkvergadering met de kabinetten op de agenda, onder leiding van het kabinet van minister Maystadt. Bovendien is er op 5 juli opnieuw een interministerieel overleg. In mijn antwoord op een mondelinge vraag in het Vlaams Parlement, heb ik gesteld dat de discussie over deze problematiek plaatvond op 29 mei. De heer Van Cauwenberghe heeft toen een aantal economische, technische en politieke bezwaren geopperd. De maatregel was zijns inziens niet efficiënt en bovendien te duur. Ik heb hem geantwoord dat een niet-efficiënte maatregel ook niet veel kost. Een andere kritiek betrof de doelgroep. Hij stelde dat alleen de winstgevende bedrijven daarvan zouden profiteren. De maatregel is echter voor drie jaar overdraagbaar. Zijn technische bezwaren betroffen vooral de gecompliceerdheid ervan. Ook dat is niet zo, aangezien men eenvoudig moet bewijzen dat het personeelsbestand op peil blijft. Op het aanslagbiljet zou ook een onderscheid worden gemaakt tussen de gewesten om elke discussie ter zake met de Brusselaars te vermijden. De economische en technische bezwaren zijn perfect weerlegbaar, maar sommigen zien er blijkbaar een voorafbeelding van de vennootschapsbelasting in. Ze hebben dus eigenlijk politieke bezwaren. Hun weigering zou wel eens een stroomversnelling tot gevolg kunnen hebben, aangezien we nog niet beschikken over marktinstrumenten zoals de fiscaliteit en de arbeidskost. Anderzijds be-

Van Rompuy

schikken we aangaande de subsidiëring, gedeeltelijk over het verkeerde instrumentarium.

Dat is natuurlijk een discussie ten gronde, waarin we wel de steun van de heer Maystadt hebben gekregen. Deze vond dat we de zaak nog eens nader moesten bekijken. Op 5 juli zullen we daar definitief uitsluitsel over krijgen. Persoonlijk vond ik dat met het Toekomstcontract het klimaat het meest geschikt was om dit door te drukken. Nu bevinden we ons in een moeilijke situatie, ook ten opzichte van Wallonië : kijk maar naar Forges de Clabecq en al de problemen die er bestaan. Dat maakt het voor hen op dit ogenblik natuurlijk psychologisch niet gemakkelijk om die maatregelen mee te onderschrijven. Ik heb het echter nog niet afgeschreven. We zullen zien hoe die situatie de volgende dagen evolueert.

Mevrouw Merckx, wat uw vraag over clusters betreft : in verband met de bouwsector is er wel een cluster met woninginterieur goedgekeurd. U moet uw vraag echter richten aan de minister-president, die bevoegd is voor het clusterbeleid.

Mijnheer Bogaert, wat uw vragen over de baggersector betreft weet u dat het betreffende baggerbedrijf van zijn plannen afziet om zijn werknemers naar Nederland te verhuizen. Bovendien bestaat er ook bij de Europese Commissie enige onduidelijkheid over de maatregel. De Europese Commissie heeft immers wel toegestaan dat de zeevaartsector een specifieke sector in moeilijkheden is en dat daarom een bepaalde ondersteuning mag worden gegeven. De Nederlandse overheid heeft als reactie daarop een coherent en uitgebreid zeevaartbeleid uitgetekend, waarvan een verlaging van de arbeidskosten een van de aspecten is, naast de promotie, het stimuleren van het onderzoek en het zeevaartonderwijs. De Europese Commissie heeft dit steunpakket op 21 maart 1996 goedgekeurd, voor één jaar. Bij het voorstellen van het pakket aan de Commissie was deze niet op de hoogte van het feit dat de baggersector in Nederland voorkomt in de categorie van de zeevaartsector. Wij hebben contact opgenomen met de Europese Commissie, welke zich bewust is van dat probleem en van het feit dat dit kan leiden tot een scheeftrekken van de concurrentieverhouding tussen Vlaanderen en Nederland. Ik heb contact opgenomen met mijn ambtgenoot, de heer Weijers, Nederlands minister van Economische Zaken om onze ongerustheid te uiten. Wij zullen een ad hoc werkgroep oprichten : mijn kabinetschef heeft daartoe reeds telefonisch contact gehad met de diensten van de heer Weijers. Deze werkgroep zal onderzoeken hoe we een harmonisatie van de arbeidskosten in Nederland en Vlaanderen kunnen bewerkstelligen. De minister-president heeft op dat vlak eveneens contact opgenomen met de Nederlandse minister-president, de heer Kok. Maar de Europese Commissie is zich echt bewust van het probleem; zij wist in feite niet dat die baggersec-

tor tot de zeevaartsector behoort. Op dat vlak is er wel een opmerking vanuit die hoek te verwachten op het plan van 21 maart.

Een laatste punt heeft niet zo onmiddellijk iets te maken met de interpellatie, maar men heeft hier het woord delocalisatie laten vallen. In uw vraag had dat echter eerder betrekking op de baggersector. We hebben gisteren de burgemeesters van West-Vlaanderen ontvangen : deze waren bijna allemaal aanwezig. Dat gesprek is in feite een kopie geworden van het gesprek dat we in deze commissie hebben gevoerd naar aanleiding van het rapport betreffende de GOM's. Al die punten kwamen daar naar voren : de beschikbaarheid van industrieterreinen, het probleem van de zonevreemde bedrijven – zowel vanuit de invalshoek van Ruimtelijke Ordening als vanuit deze van Vlarem. Dan was er nog een derde punt.

De voorzitter : De Europese steun.

Minister Eric Van Rompuy : Er werd ook ingegaan op de Europese steun in het algemeen.

Het derde punt is de duur van procedures tot gewestplanwijzigingen en BPA's. De minister-president deelde mee dat we in de schoot van de Vlaamse regering een werkgroep zullen oprichten met de ministers van Ruimtelijke Ordening, Milieu en Economie om de zaak ten gronde te bekijken. Ten eerste met het oog op het Structuurplan Vlaanderen waarbij zich duidelijk het probleem stelt van de provinciale verdeling van beschikbare industriegronden. Het probleem situeert zich vooral in West-Vlaanderen en voor een deel in Oost-Vlaanderen, in de regio Aalst, verder ook in Halle-Vilvoorde, Leuven, Antwerpen en Mechelen. Het probleem stelt zich minder in de Kempen en in Limburg. We moeten dit voor West-Vlaanderen in elk geval bekijken en gisteren werd beslist dat te doen. In verband met de steunverlening zitten we met het feit dat de doelstelling 1-gebieden erkend zijn. We hebben daar Europese Structuurfondsen en verhoogde steun. Binnen een aantal jaren zouden die doelstelling 1-gebieden worden opgegeven.

De voorzitter : Mag ik nog een vraag stellen over de doelstelling 1-gebieden ? U weet dat de steun uit verschillende onderdelen bestaat. Nu blijkt dat in de steun voor Henegouwen het onderdeel KMO eigenlijk uitgeput is terwijl een aantal andere hoofdstukken van de steunregeling nauwelijks worden aangesproken. De Waalse Executieve wil voor Henegouwen aan de Europese Gemeenschap de overheveling vragen van onaangesproken fondsen naar het onderdeel KMO. Bij Infrastructuur, Onderwijs enzovoort is nogal wat geld beschikbaar. Ik vind dat de Vlaamse regering dit nauwlettend in het oog moet houden omdat de concurrentievervalsing in het hoofdstuk KMO een grote rol speelt. Als men erin slaagt nog nieuwe fondsen naar het pakket KMO over te hevelen, kunnen we ons

Voorzitter

verwachten aan een nieuwe golf van vraaggestuurde delocalisaties naar Henegouwen.

Minister Eric Van Rompuy : Ik heb daar ook over gelezen. Men wil ook fondsen overhevelen naar Onderwijs. De heer Spitaels zou de economische gelden willen gebruiken voor de financiering van het onderwijs. Ik heb in elk geval uit die artikels geleerd dat het hele reconversiegedoe een flop is. Wallonië heeft bijna geen buitenlandse investeringen. Nieuwe grote ondernemingen zijn slechts matig aanwezig. We moeten eens onderzoeken wat de delocalisatie naar Wallonië en Noord-Frankrijk feitelijk betekent. Ik heb al studies aangehaald van de GOM en van de kamer van koophandel van Kortrijk maar het zou interessant zijn de ware omvang van de delocalisatie te kennen. De eerste vaststellingen wijzen erop dat weinig bedrijven hun deuren sluiten om te verhuizen. Een aantal bedrijven opent daar wel een tweede vestiging of fabriek. De Vlaamse regering zal dit dus allemaal bestuderen met de nodige decreetwijzigingen als einddoelstelling. Er zal moeten worden ingegrepen in de Vlarem-wetgeving en in de wetgeving over zonevreemde bedrijven. Men kan met een BPA bepaalde wijzigingen doorvoeren maar dat is beperkt. Het GOM-rapport en de debatten hierover vielen niet in dovemansoren. De betrokken burgemeesters vragen aandacht voor hun economische realiteit.

In West-Vlaanderen zeggen ze het sappig : we willen werken, dus geef ons de ruimte om het te doen. Ik heb de heer Stassen gewaarschuwd dat er in West-Vlaanderen geen polarisatie tussen economie en milieu mag ontstaan, zoals die al heeft plaatsgevonden tussen landbouw en milieu. Dan wordt de boel om zeep geholpen. Dat heb ik duidelijk aan de burgemeesters gezegd.

Mijnheer Bogaert, het probleem van de delocalisatie zal volgende week worden besproken in de Vlaamse regering. De discussie van vandaag vindt wel degelijk weerklank op beleidsniveau.

De voorzitter : De heer Bogaert heeft het woord.

De heer Jean-Marie Bogaert : Het verheugt me dat de minister op een aantal punten aantoont dat zelfs op kort termijn rekening wordt gehouden met de discussies die we hier voeren, zelfs al de oplossingen niet altijd bij iedereen in de smaak vallen. Ik ben het volledig met hem eens dat we niet over het juiste instrumentarium beschikken om voluit te gaan. Ik onthoud vooral zijn bereidheid om van een aantal suggesties die vandaag zijn geformuleerd, te onderzoeken of ze concreet kunnen worden uitgewerkt.

Mijn eigenlijke vraag was echter waarom de bouwsector als dusdanig buiten de maatregelen valt. Als antwoord wordt er alleen op gewezen dat het om een budgettaire aangelegenheid gaat. Dat is natuurlijk geen criterium. Als de mogelijkheden te beperkt zijn, moet daar iets aan wor-

den gedaan. Het enige echte criterium dat ik te horen kreeg, was het feit dat deze sector niet exportgericht is. Dat vind ik echter geen argument om hem niet voor deze maatregelen in aanmerking te laten komen. Ik ben zelfs eerder geneigd het tegendeel te beweren. U stelt terecht dat de bouwsector hoofdzakelijk uit kleine ondernemingen bestaat. Ook klopt het dat de multiplicator-effecten een duidelijke rol spelen.

U zult uw huiswerk moeten overdoen. U moet nagaan hoe u de sector alsnog bij deze dringende maatregelen kan betrekken. Als dat niet lukt met het budget waarover u nu beschikt, dient dit te worden uitgebreid.

Ik herhaal dat we uw visie op het geheel van de maatregelen delen. We wensen u uitdrukkelijk te steunen. Onze kritiek beperkt zich tot de selectie die u toepast en de afstand die u ermee wil afleggen. Ik neem ook akte van het feit dat u een oplossing zal zoeken voor de baggerproblematiek in Nederland. U stelt terecht dat Europa enigszins op het verkeerde been is gezet.

Ten slotte zullen we u zeker ook steunen in verband met de typisch Westvlaamse problematiek van de delocalisatie.

De voorzitter : De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen : Mijnheer de minister, ik wil het nog even hebben over de integratie van economie, ruimtelijke ordening en milieu.

Naar aanleiding van een vroegere interpellatie in de plenaire vergadering heb ik gevraagd om een overzicht van de plaatsen die zijn vrijgekomen door faillissementen en verhuizingen. Ondanks een aantal telefoons, heb ik die nog altijd niet ontvangen. Kan u erop aandringen dat vóór het begin van de discussie een blauwdruk wordt verspreid van het bestaande aanbod. Zelfs in West-Vlaanderen is er nog een aanbod. *(Opmerking van minister Eric Van Rompuy)*

Alhoewel minister Baldewijns het me heeft beloofd, heb ik na herhaaldelijk aandringen bij zijn kabinet nog steeds geen overzicht ontvangen.

Minister Eric Van Rompuy : Ik zal een rapport vragen aan de GOM's. In het kader van het Structuurplan Vlaanderen werden twee planologen aangeduid, die hieraan werken. Ze steunen zich ondermeer op rapporten van de GOM's.

Misschien kunt u minister Baldewijns, die voor deze zaak bevoegd is, hierover interpelleren. Wat de economische kant van de zaak betreft, raad ik u aan om voor West-Vlaanderen de heer Van Hove te contacteren. Hij heeft op de jaarvergadering van de GOM een precieze stand van zaken gegeven van alle industrieterreinen waar de procedure aan de gang is, en van de beschikbaarheid. In-

Van Rompuy

dien u dit wenst, zal ik aan de respectieve GOM's vragen hoe de situatie in elke provincie is.

De voorzitter : Mijnheer Stassen, u dient er wel rekening mee te houden dat hoe recenter de informatie, hoe kleiner de beschikbaarheid.

Met redenen omklede motie

De voorzitter : Door de heer Bogaert werd tot besluit van deze vergadering een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet uiterlijk 24 uur na de sluiting van deze vergadering zijn ingediend.

Het parlement moet zich daarover tijdens een volgende vergadering uitspreken.

Het incident is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 11.20 uur.*
